

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง เส้นขนานและสัญลักษณ์แสดงการขนาน

ครูผู้สอน ครูอาภาภรณ์ สุขสำราญ

ครูพงศธร รอดจินดา

เส้นขนานและสัญลักษณ์

แสดงการขนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกเส้นตรงหรือ
ส่วนของเส้นตรง 2 เส้นที่อยู่บนระนาบ
เดียวกันขนานกันพร้อมทั้งบอกเหตุผล

กิจกรรม

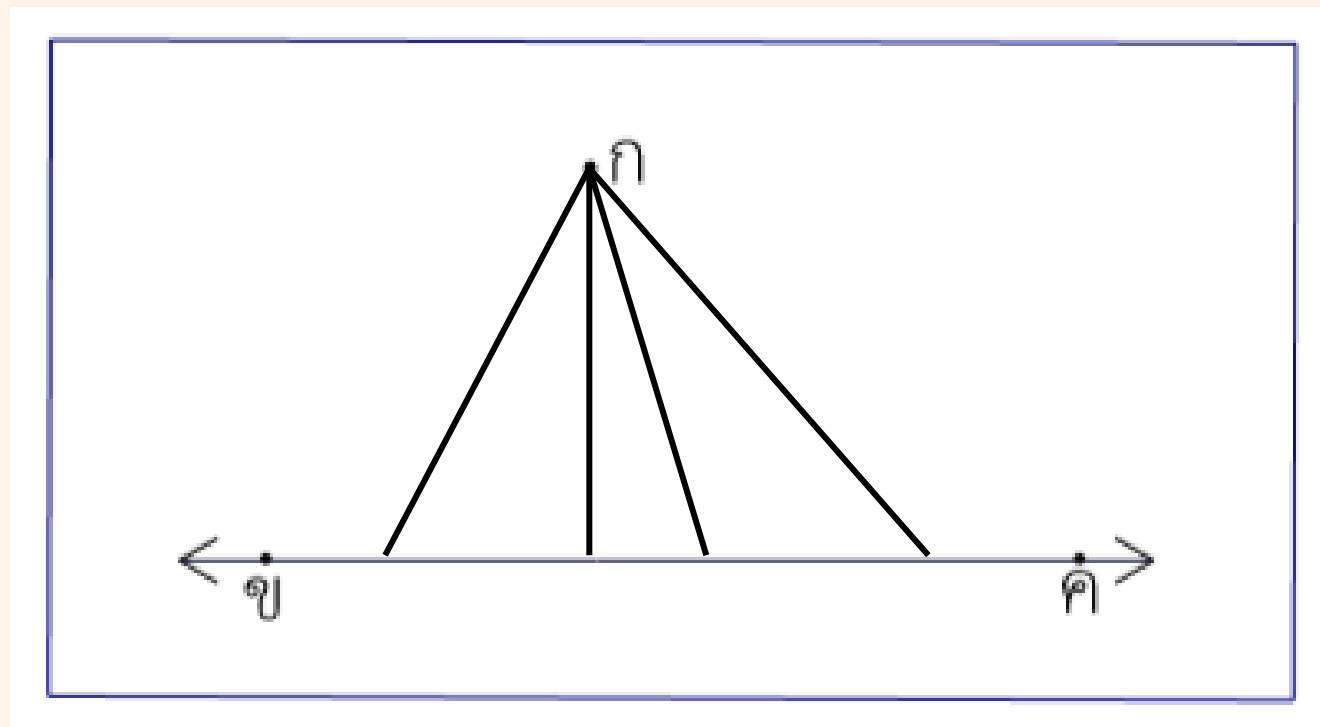
คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม 2-3 คน จากนั้นแจกบัตรภาพแสดง $\leftrightarrow$ ขค และจุด ก
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนส่วนของเส้นตรงจากจุด ก ไปยัง $\leftrightarrow$ ขค 3 ถึง 4 เส้น แล้ววัดความยาวส่วนของเส้นตรงที่ลากจากจุด ก ไปยัง $\leftrightarrow$ ขค ที่สั้นที่สุด

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

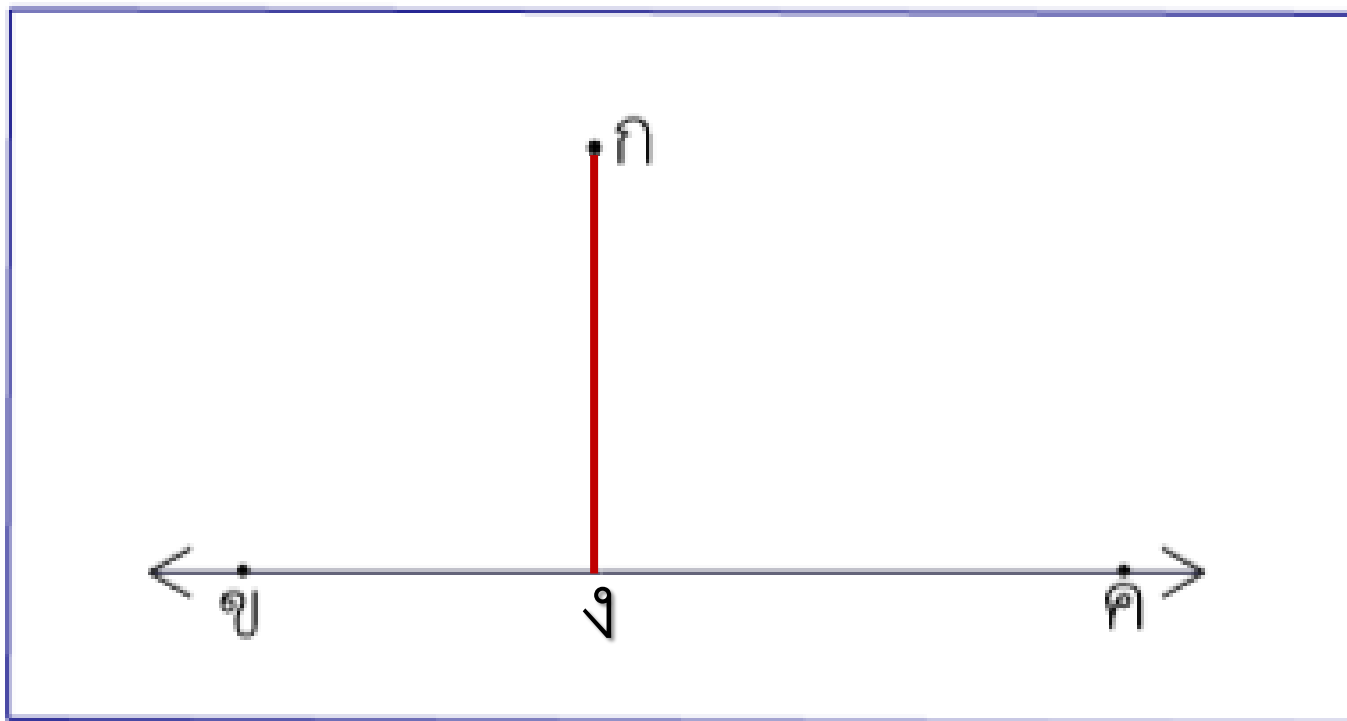
1. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนส่วนของเส้นตรงจากจุด ก ไปยัง $\leftrightarrow$ ขค 3 ถึง 4 เส้น แล้ววัดความยาวส่วนของเส้นตรงที่ลากจากจุด ก ไปยัง $\leftrightarrow$ ขค ที่สั้นที่สุด

บัตรภาพ

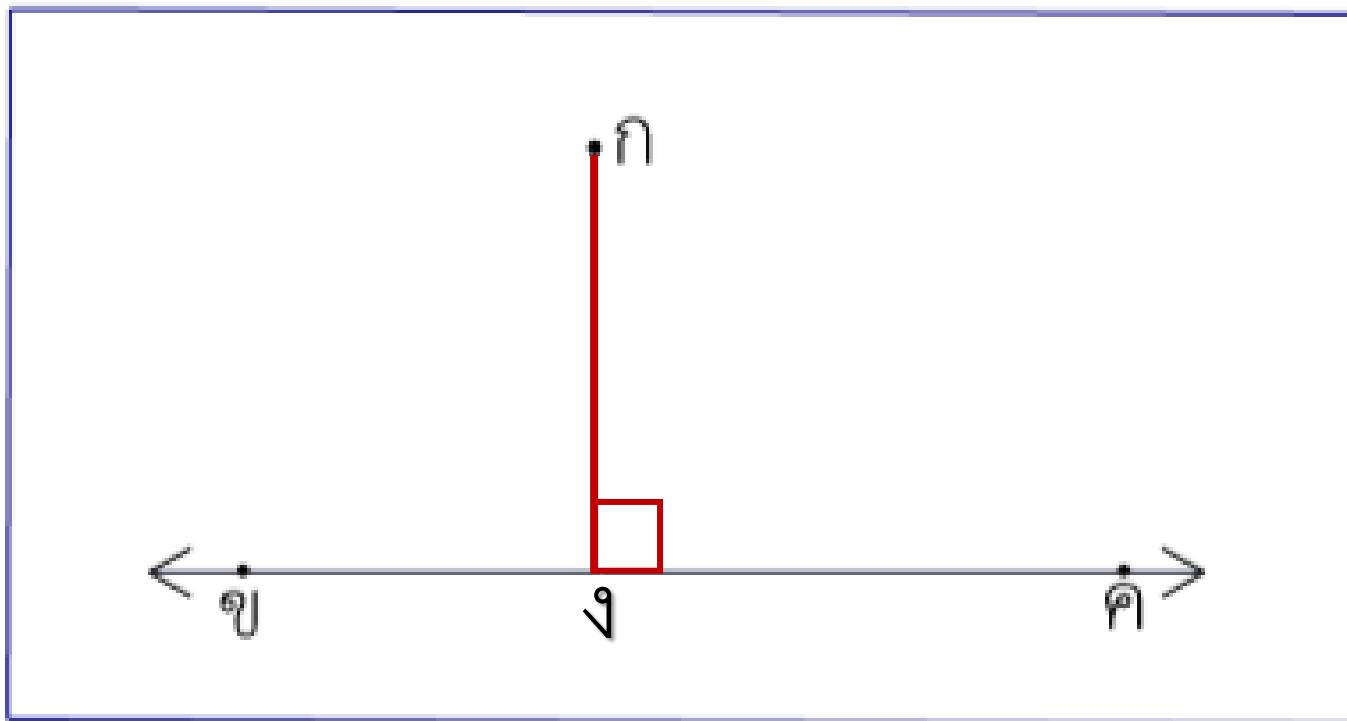
เขียนส่วนของเส้นตรงจากจุด ก ไปยัง ขค 3 ถึง 4 เส้น

บัตรภาพ

ส่วนของเส้นตรงที่ลากจาก จุด ก ไปยัง ขค ที่สั้นที่สุด
เรียกว่า ระยะห่างระหว่างจุดกับเส้นตรง

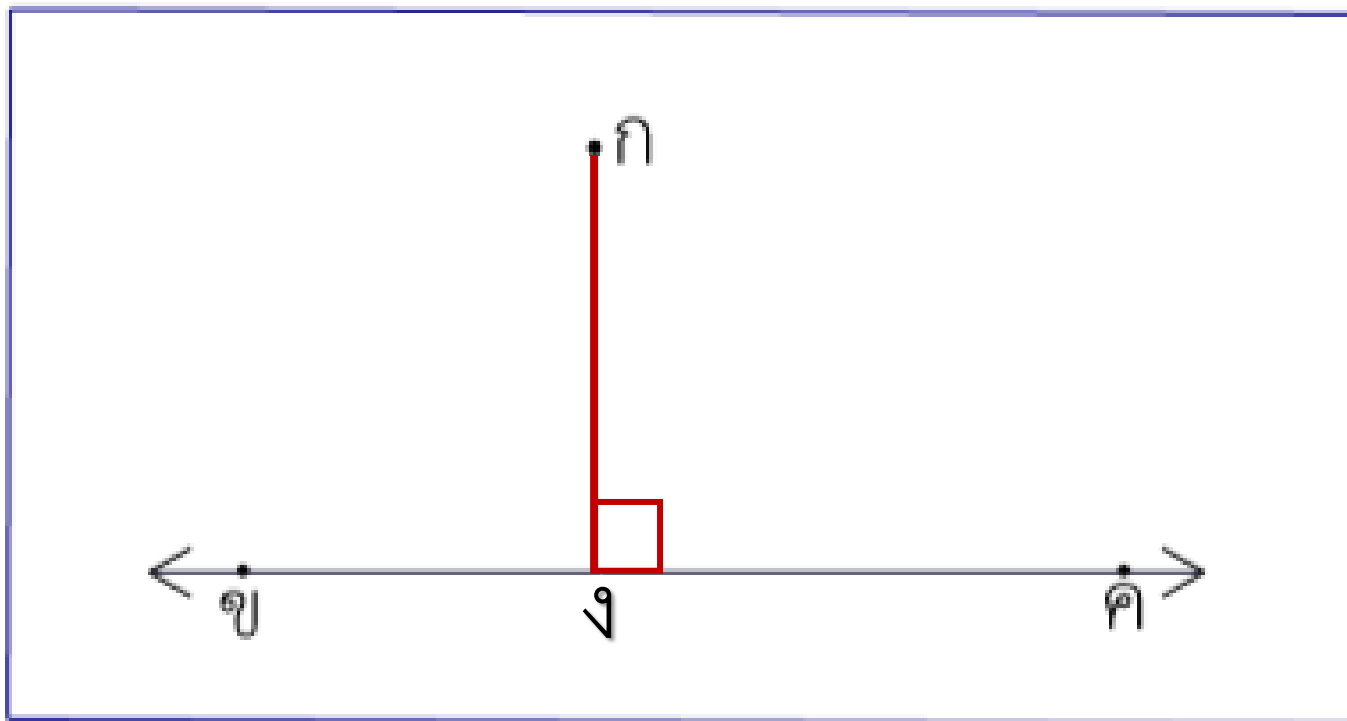
บัตรภาพ

วัดขนาดมุมที่เกิดจากส่วนของเส้นตรงที่สั้นที่สุดจากจุด ก ไปยัง $\overleftrightarrow{ขค}$ ว่ามีขนาดเท่าใด (90°) ตั้งฉากกับ $\overleftrightarrow{ขค}$ หรือไม่ (ตั้งฉาก)

บัตรภาพ

ก $\perp$ ขค ที่จุด ง

เส้นตั้งฉาก เป็นส่วนของเส้นตรงที่สั้นที่สุด

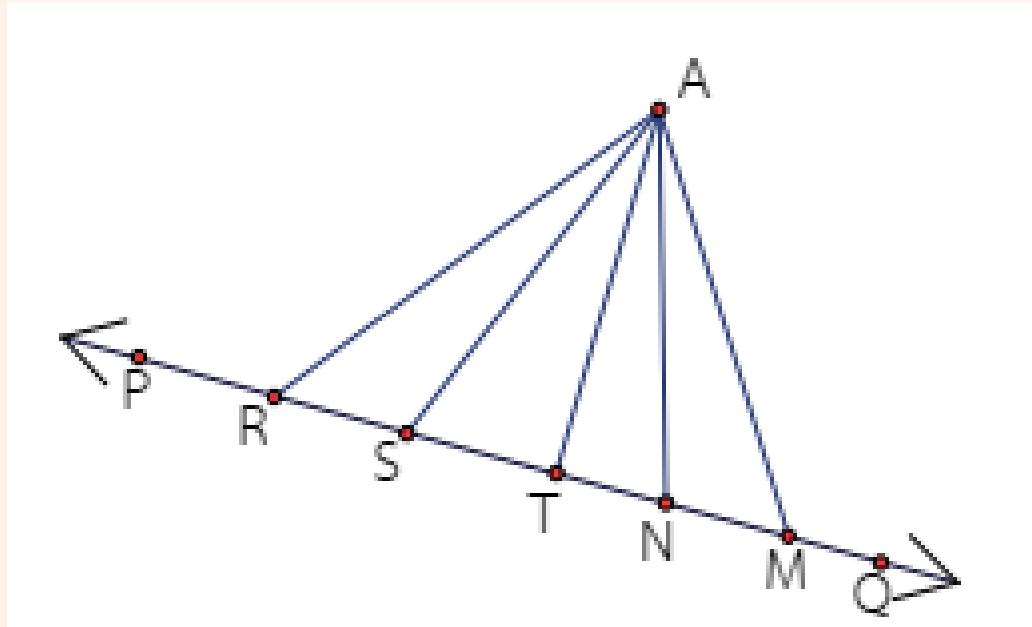
เส้นตั้งฉากเป็นส่วนหนึ่งของเส้นตรงที่สั้นที่สุด
ตั้งนั้น ระยะห่างจากจุดกับเส้นตรงหรือ
ส่วนของเส้นตรง คือ ความยาวของส่วน
ของเส้นตรงที่ลากจากจุดไปตั้งฉากกับ
เส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรง

ส่วนของเส้นตรงใดเป็นระยะห่าง
ระหว่างจุดกับเส้นตรง เพราะเหตุใด

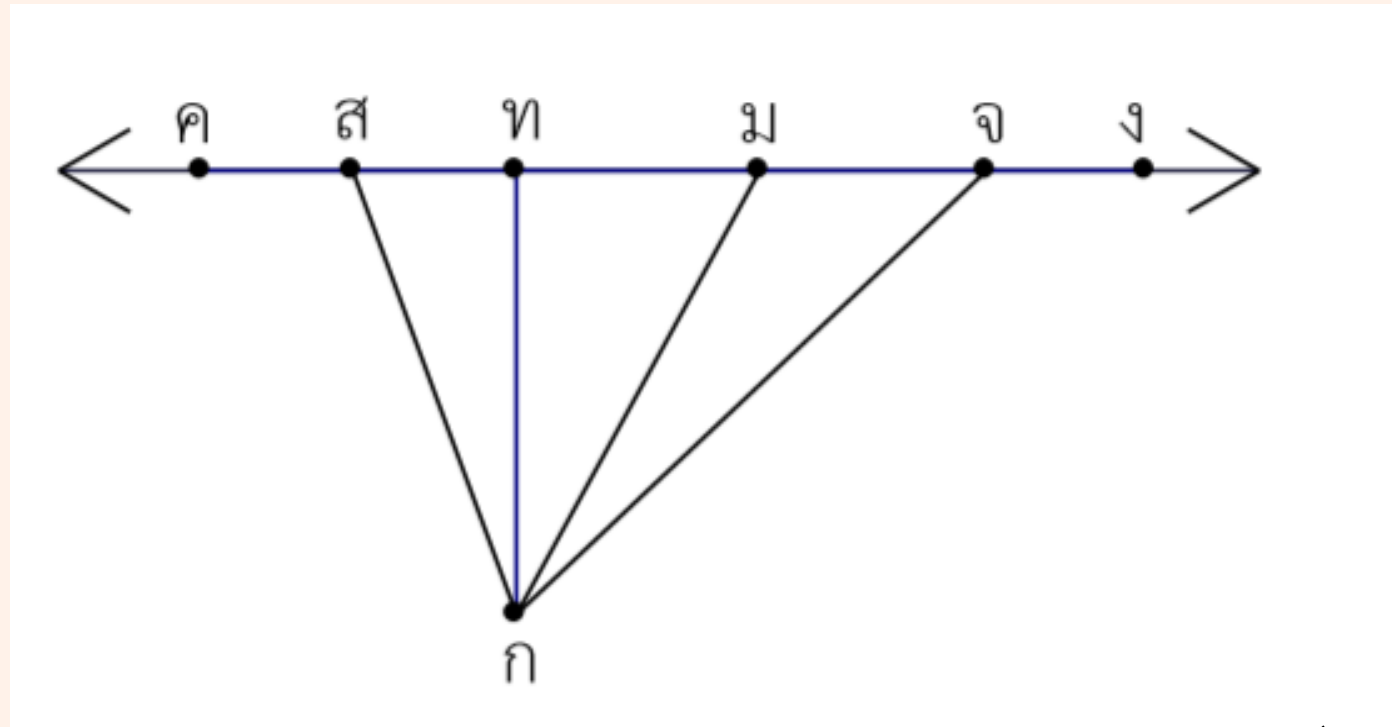
ส่วนของเส้นตรงใดเป็นระยะห่างระหว่างจุดกับเส้นตรง เพราะเหตุใด

$\overline{AT}$ เป็นระยะห่างระหว่าง จุด A กับ $\overleftrightarrow{PQ}$

เพราะ $\overline{AT}$ ตั้งฉากกับ $\overleftrightarrow{PQ}$

ส่วนของเส้นตรงใดเป็นระยะห่างระหว่างจุดกับเส้นตรง เพราะเหตุใด

กท เป็นระยะห่างระหว่าง จุด ก กับ $\longleftrightarrow$ คิง

เพราะ กท ตั้งฉากกับ $\longleftrightarrow$ คิง

เส้นตรงสองเส้นบนระนาบเดียวกัน
เมื่อลากออกไปในแนวเดียวกันเรื่อยๆ
แล้วไม่ตัดกัน เรียกว่า **เส้นขนาน**

กิจกรรม สำรวจระยะห่าง ระหว่างเส้นตรงสองเส้น

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม 2-3 คน จากนั้นแจกบัตรภาพที่กำหนดเส้นตรง 2 เส้นบนระนาบเดียวกันในลักษณะต่างๆให้นักเรียนเขียนระยะห่าง ครั้งละ 1
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนระยะห่างจากบัตรภาพที่กำหนด

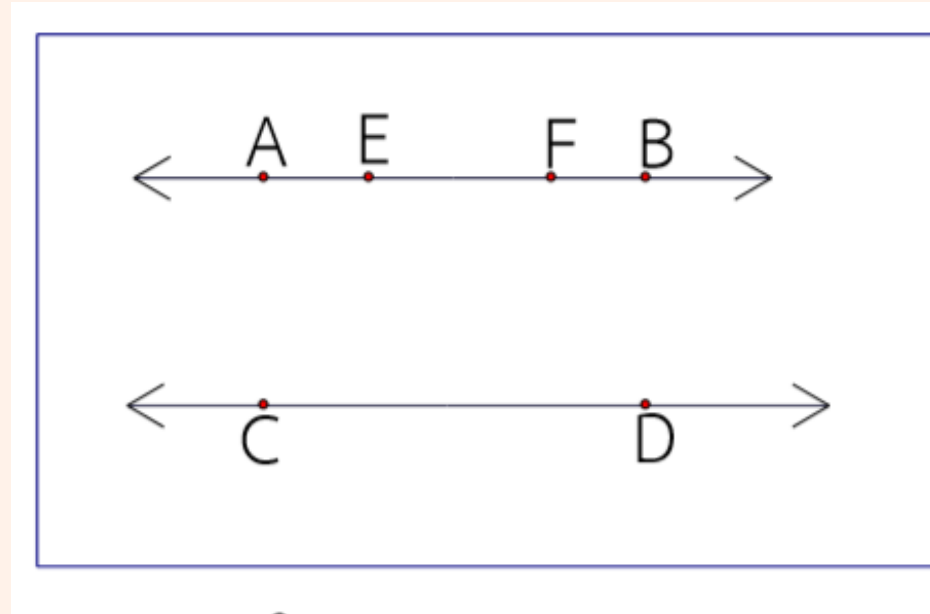
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนระยะห่างตามที่กำหนด แล้ววัดระยะห่างทุกเส้นว่ายาวเท่าไร

กิจกรรมที่ 1

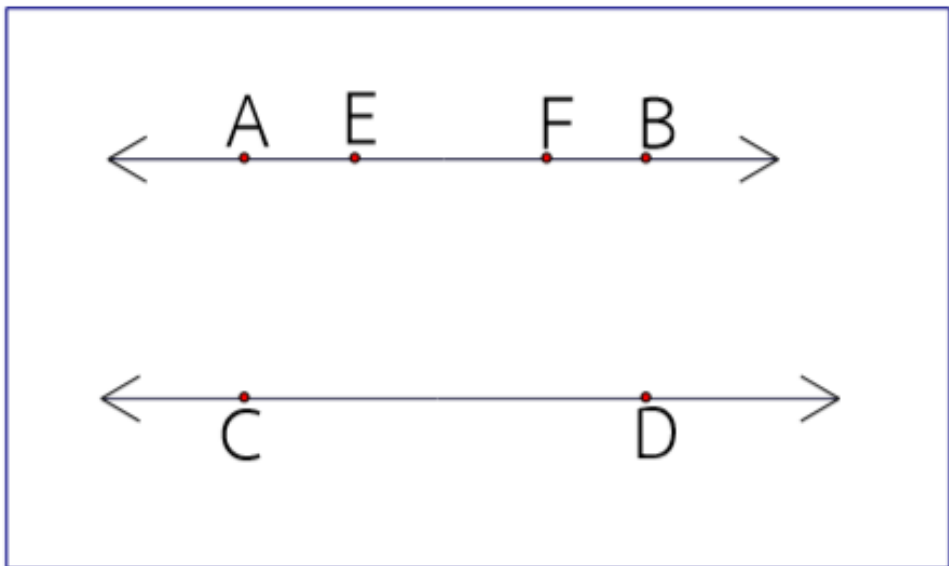
กำหนด $\overleftrightarrow{AB}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{CD}$ จุด E และจุด F เป็นจุดบน $\overleftrightarrow{AB}$

เขียนระยะห่างจาก จุด E และ จุด F ไปพบ $\overleftrightarrow{CD}$

ที่จุด P และ จุด K แล้ววัดระยะห่างทุกเส้นว่ายาวเท่าไร

เขียนระยะห่างจาก จุด E และ จุด F ไปพบ $\overleftrightarrow{CD}$ ที่จุด P และ จุด K แล้ววัดระยะห่างทุกเส้นว่ายาวเท่าไร

1) $\overline{EP}$ ยาวเท่าไร

2) $\overline{FK}$ ยาวเท่าไร

3) $\overline{EP}$ และ $\overline{FK}$ ยาวเท่ากันหรือไม่

4) ให้นักเรียนกำหนดจุดอื่นอีก 2 จุด บน $\overleftrightarrow{AB}$ แล้วลากส่วนของเส้นตรงจากจุดที่กำหนดเพิ่มนั้นไปตั้งฉากกับ $\overleftrightarrow{CD}$ ส่วนของเส้นตรงแต่ละเส้นยาวเท่าไร

ส่วนของเส้นตรงแต่ละเส้นที่ตั้งฉากกับ $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$

พบว่าส่วนของเส้นตรงทุกเส้นยาวเท่ากัน

ส่วนของเส้นตรงนี้แสดงระยะห่างระหว่าง

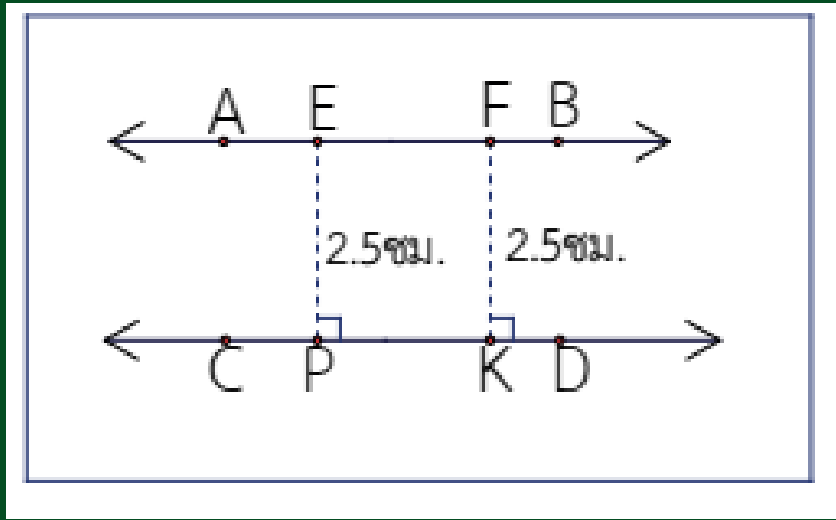
$\overleftrightarrow{AB}$ กับ $\overleftrightarrow{CD}$ จะได้ว่า

$\overleftrightarrow{AB}$ กับ $\overleftrightarrow{CD}$ มีระยะห่างเท่ากัน

และ $\overleftrightarrow{AB}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{CD}$

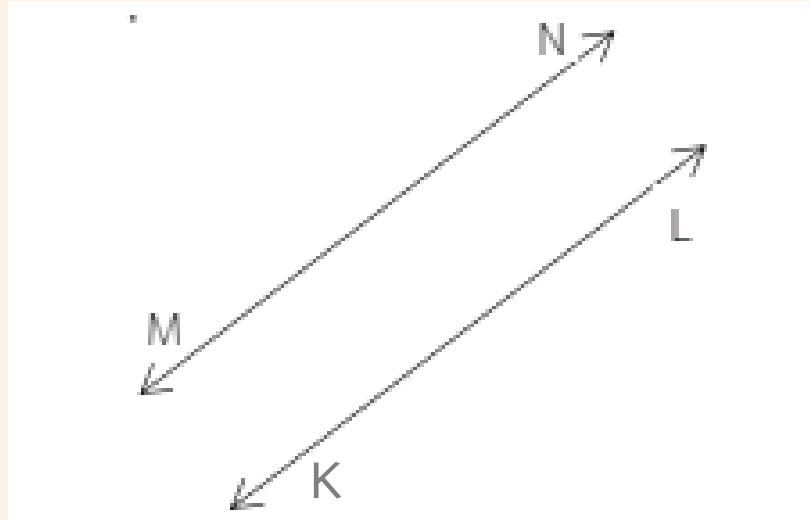
เส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงสองเส้น
ที่อยู่บนระนาบเดียวกัน
ขนานกัน จะมีระยะห่างเท่ากันเสมอ

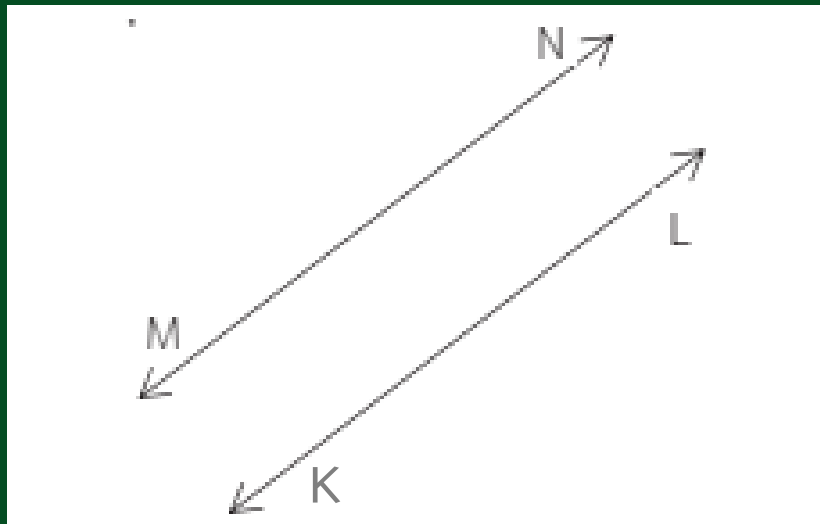
กิจกรรมที่ 2

กำหนด $\overleftrightarrow{MN}$ กับ $\overleftrightarrow{KL}$ ให้นักเรียนกำหนดจุดบน $\overleftrightarrow{MN}$ 2 จุด

ลากส่วนของเส้นตรงจากจุดทั้งสองให้ตั้งฉากกับ $\overleftrightarrow{KL}$
แล้ววัดความยาวส่วนของเส้นตรงแต่ละเส้น

เส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงสองเส้น
ที่อยู่บนระนาบเดียวกัน

มีระยะห่างเท่ากัน เส้นตรงสองเส้นนี้จะขนานกัน

การเขียนสัญลักษณ์แสดงการขนาน

$\overleftrightarrow{AB}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{CD}$ หรือ $\overleftrightarrow{CD}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{AB}$

เขียนแทนด้วย $\overleftrightarrow{AB} // \overleftrightarrow{CD}$ หรือ $\overleftrightarrow{CD} // \overleftrightarrow{AB}$

$\overleftrightarrow{MN}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{KL}$ หรือ $\overleftrightarrow{KL}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{MN}$

เขียนแทนด้วย $\overleftrightarrow{MN} // \overleftrightarrow{KL}$ หรือ $\overleftrightarrow{KL} // \overleftrightarrow{MN}$

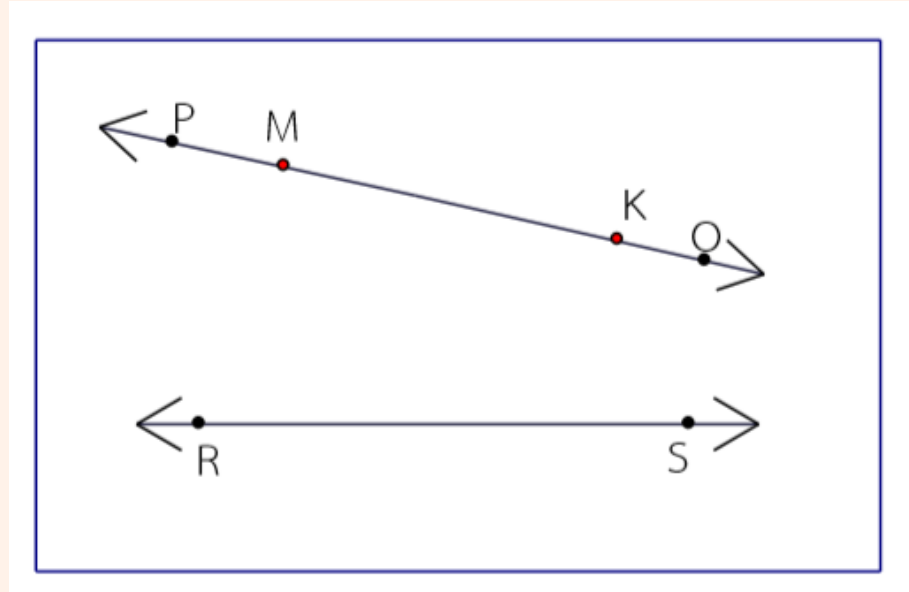

กิจกรรมที่ 3

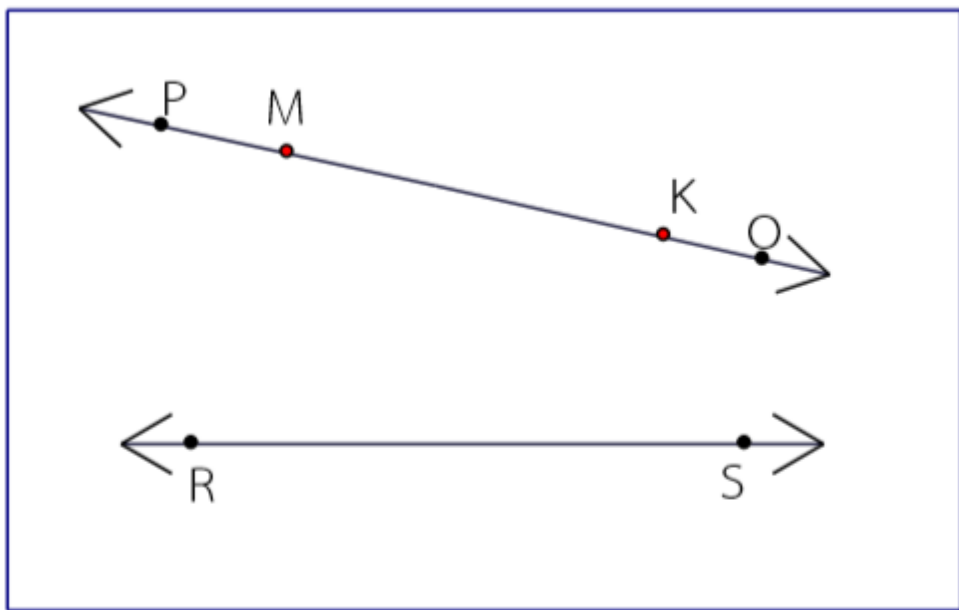

กำหนด $\overleftrightarrow{PO}$ ไม่ขนานกับ $\overleftrightarrow{RS}$ จุด M และจุด K อยู่บน $\overleftrightarrow{PO}$

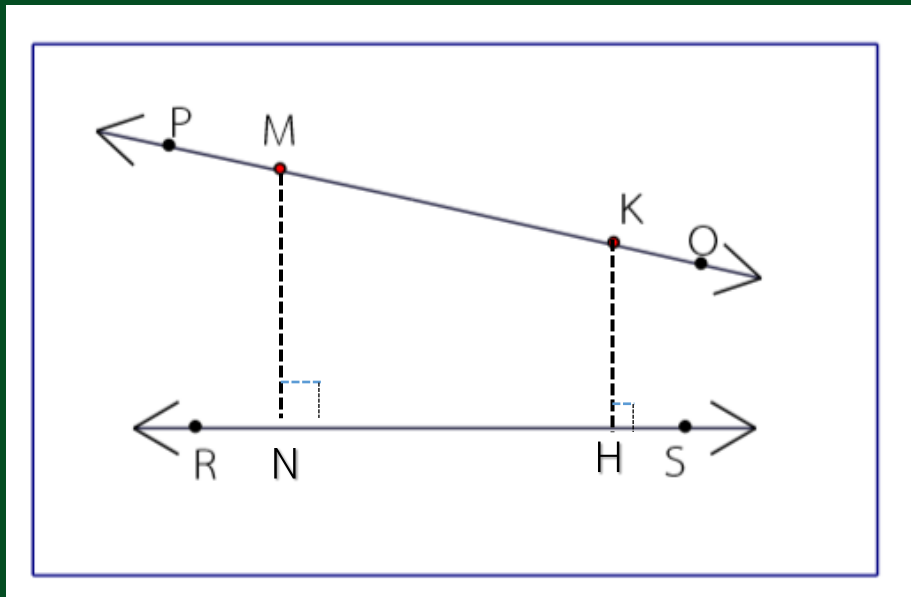

ให้นักเรียนเขียนระยะห่างระหว่าง $\overleftrightarrow{RS}$ กับจุด M และจุด K
แล้ววัดระยะห่างยาวเท่าไร

ให้นักเรียนเขียนระยะห่างระหว่าง $\overleftrightarrow{RS}$ กับจุด M และจุด K แล้ววัดระยะห่างยาวเท่าไร

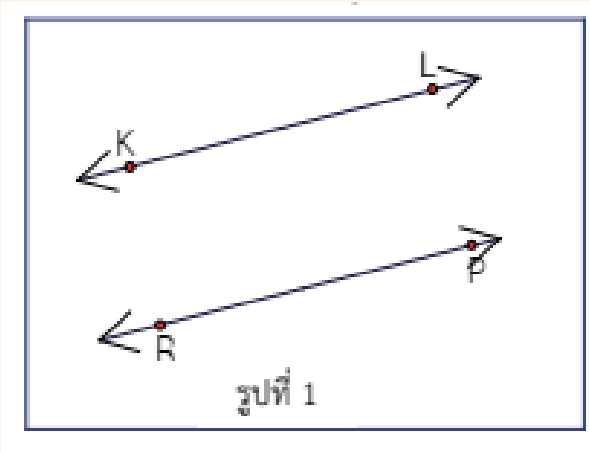
- 1) $\overline{MN}$ ยาวเท่าไร
- 2) $\overline{KH}$ ยาวเท่าไร
- 3) $\overline{MN}$ และ $\overline{KH}$ ยาวเท่ากันหรือไม่
- 4) นักเรียนได้ข้อสรุปอย่างไร

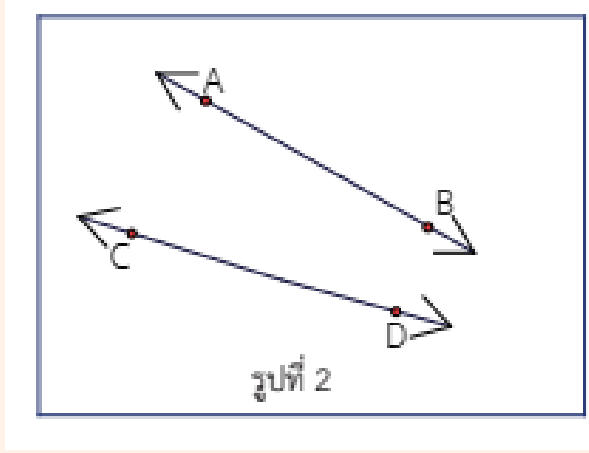
เส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงสองเส้น
ที่อยู่บนระนาบเดียวกัน

มีระยะห่างไม่เท่ากัน เส้นตรงสองเส้นนี้จะไม่ขนานกัน

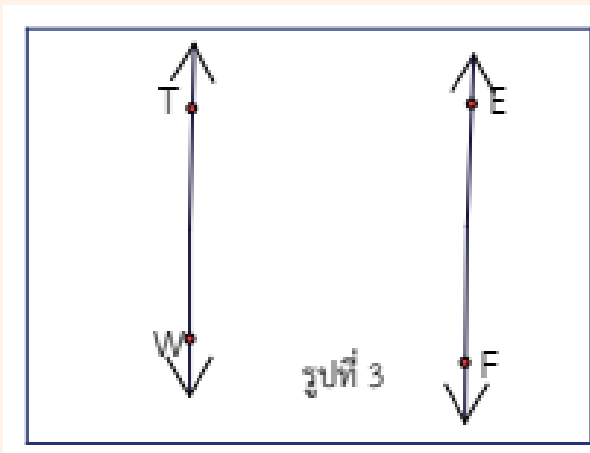
เส้นตรงคู่ใดขนานกัน พร้อมทั้งเขียนสัญลักษณ์แสดงการขนานกัน

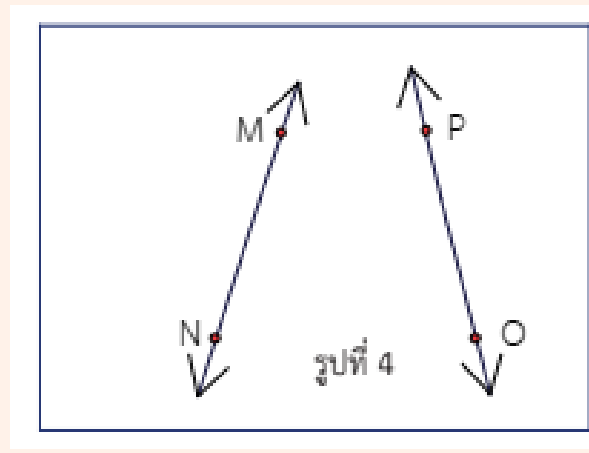
1. $\overleftrightarrow{KL}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{RP}$
 เขียนแทนด้วย
 $\overleftrightarrow{KL} \parallel \overleftrightarrow{RP}$

2. $\overleftrightarrow{AB}$ ไม่ขนานกับ $\overleftrightarrow{CD}$
 .....
 .....

3. $\overleftrightarrow{TW}$ ขนานกับ $\overleftrightarrow{EF}$
 เขียนแทนด้วย
 $\overleftrightarrow{TW} \parallel \overleftrightarrow{EF}$

4. $\overleftrightarrow{MN}$ ไม่ขนานกับ $\overleftrightarrow{PO}$
 .....
 .....

แบบฝึกหัด 5.2

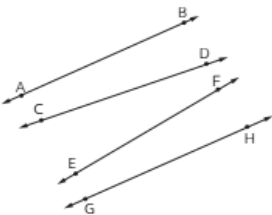

แบบฝึกหัด 5.2

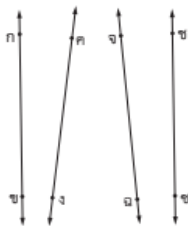
เส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงคู่ใดขนานกันเพราะเหตุใดแล้วเขียนสัญลักษณ์แสดงการขนาน

1.

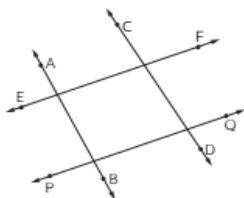
.....
 .....

2.

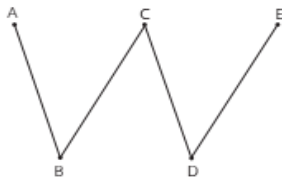
.....
 .....

3.

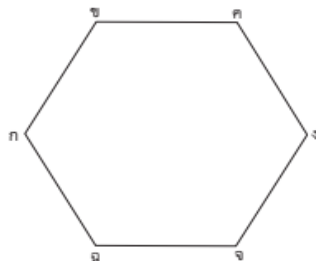
.....
 .....

4.

.....
 .....

5.

.....
 .....

สรุปบทเรียน

เส้นขนานและสัญลักษณ์แสดงการขนาน

- ระยะทางที่สั้นที่สุดระหว่างจุดกับเส้นตรงเรียกว่าอะไร (ระยะห่างจากจุดไปยังเส้นตรง)
- ระยะห่างจากจุดกับเส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงคืออะไร
(ความยาวของส่วนของเส้นตรงที่ลากจากจุดไปตั้งฉากกับเส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงนั้น)
- เส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงที่อยู่บนระนาบเดียวกันจะขนานกันก็ต่อเมื่อมีอะไรเท่ากัน
(ระยะห่างเท่ากัน)
- เขียนสัญลักษณ์แสดงการขนานกันของเส้นตรงหรือส่วนของเส้นตรงสองเส้นที่อยู่ระนาบเดียวกันอย่างไร (//)

บทเรียนครั้งต่อไป

เส้นตัดขวางและมุมที่เกิดจาก
เส้นตัดขวางตัดเส้นตรงหรือส่วน
ของเส้นตรงคู่หนึ่งที่ขนานกัน

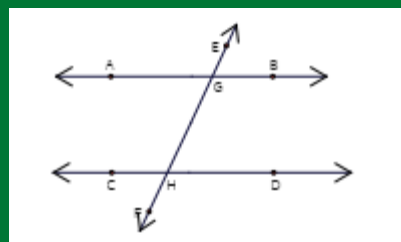
สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 5.3

โพรมแทรกเตอร์

ไม้บรรทัด

บัตรภาพ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

